

Exam. Code : 103201

Subject Code : 1030

B.A./B.Sc. 1st Semester

PUBLIC ADMINISTRATION

(Administrative Theory)

Time Allowed—3 Hours] [Maximum Marks—100

Note :— Candidates are required to attempt **FIVE** questions of **20** marks each, **ONE** from each Section A, B, C, D and **fifth** from any section.

SECTION—A

1. Discuss the meaning, nature and scope of Public Administration.
2. Discuss the similarities and differences between Public and Private Administration.

SECTION—B

3. What do you mean by Organisation ? Describe the characteristics of Formal and Informal Organisation.
4. What do you mean by Centralisation and Decentralisation ? Discuss the advantages and disadvantages of centralisation and decentralisation.

SECTION—C

5. What do you mean by Department ? Discuss its bases, merits and demerits.
6. Critically examine the composition and functions of Independent Regulatory Commission.

SECTION—D

7. Define Leadership. Discuss the types, functions and qualities of leadership.
8. Define Communication. Discuss its types and main hindrances in the way of effective communication.

(Punjabi Version)

ਨੋਟ:— ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰੋ। ਭਾਗ ਓ, ਅ, ਏ ਅਤੇ ਸ ਹਰੇਕ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਪੰਜਵਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 20 ਅੰਕ ਹਨ।

ਭਾਗ-ਓ

1. ਲੋਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਅਰਥ, ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਖੇਤਰ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
2. ਲੋਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਨਿਜੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅੰਤਰਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਭਾਗ-ਅ

3. ਸੰਗਠਨ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ? ਰਸਮੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਰਸਮੀ ਸੰਗਠਨ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ।

4. ਕੇਂਦਰੀਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਕੇਂਦਰੀਕਰਨ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ? ਕੇਂਦਰੀਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਕੇਂਦਰੀਕਰਨ ਦੇ ਫਾਇਦਿਆਂ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਭਾਗ-ੲ

5. ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ? ਇਸ ਦੇ ਅਧਾਰ ਦੇ ਗੁਣ ਅਤੇ ਔਗੁਣ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
6. ਸੁਤੰਤਰ ਨਿਆਮਕ ਆਯੋਗ ਦੀ ਰਚਨਾ ਅਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਪਰੀਖਣ ਕਰੋ।

ਭਾਗ-ਸ

7. ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਉ। ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ, ਕਾਰਜਾਂ ਅਤੇ ਗੁਣਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
8. ਸੰਚਾਰ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਉ। ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿਚ ਇਸ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

(Hindi Version)

ਨੋਟ :— ਪਾँਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਲ ਕਰੋਂ। ਪ੍ਰਤਯੇਕ ਭਾਗ ਕ, ਖ, ਗ, ਘ ਮੇਂ ਸੇ ਏਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋਂ, ਪਾਂਚਵਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਿਸੀ ਭੀ ਭਾਗ ਸੇ ਕਰ ਸਕਤੇ ਹੈਂ। ਪ੍ਰਤਯੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 20 ਅਂਕ ਕਾ ਹੈ।

ਭਾਗ—ਕ

1. ਲੋਕ-ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਕਾ ਅਰਥ, ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤਿ ਔਰ ਖੇਤ੍ਰ ਕਾ ਵਰਨਨ ਕਰੋਂ।
2. ਲੋਕ-ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਤਥਾ ਨਿਜੀ-ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਕੀ ਸਮਾਨਤਾਔਂ ਔਰ ਭਿੰਨਨਤਾਔਂ ਕਾ ਵਰਨਨ ਕਰੋਂ।

भाग—ख

3. संगठन से आपका क्या अभिप्राय है ? औपचारिक तथा अनौपचारिक संगठन की विशेषताओं का वर्णन करें।
4. केन्द्रीयकरण और विकेन्द्रीयकरण से आप क्या समझते हैं ? केन्द्रीयकरण और विकेन्द्रीयकरण के गुण-दोषों का वर्णन कीजिए।

भाग—ग

5. विभाग से आप क्या समझते हैं ? विभाग के आधार, गुण और दोषों का वर्णन करें।
6. स्वतंत्र नियामक आयोग की रचना और कार्यों की आलोचनात्मक परीक्षण करें।

भाग—घ

7. नेतृत्व की परिभाषा दीजिए। नेतृत्व की किस्मों, कार्यों तथा गुणों का वर्णन करें।
8. संचार को परिभाषित कीजिए। इसके विभिन्न रूप एवं मुख्य बाधाओं का वर्णन करें।